

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾
z dnia ..... 2010 r.

**w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na
użytek własny**

Na podstawie art. 11a ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2006 r. Nr 17, poz. 127, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wymagania weterynaryjne przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny, zwanego dalej "mięsem", w tym:

- 1) wymagania dotyczące zdrowia zwierząt, z których pozyskuje się mięso;
- 2) wymagania, jakie powinny być spełnione przy uboju na terenie gospodarstwa;
- 3) wymagania dotyczące badania poubojowego mięsa, w tym mięsa pozyskanego w wyniku odstrzału zwierząt łownych;
- 4) sposób znakowania mięsa.

§ 2. Ubojowi na terenie gospodarstwa w celu produkcji mięsa poddaje się zwierzęta:

- 1) zdrowe;
- 2) które nie pochodzą z gospodarstwa lub obszaru podlegającego ograniczeniom, nakazom lub zakazom, mającym zastosowanie do danych zwierząt, wydanym na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt ze względu na chorobę zakaźną zwierząt wymienioną w przepisach w sprawie produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego wyprodukowanych na obszarach podlegających ograniczeniom;
- 3) po upływie okresu karencji określonego dla użytego produktu leczniczego weterynaryjnego lub produktu leczniczego, jeżeli przed poddaniem ubojowi zwierzęta były leczone tymi produktami.

§ 3. 1. Przy uboju zwierząt na terenie gospodarstwa powinny być spełnione wymagania określone w przepisach o ochronie zwierząt i w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, a także w przepisach o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

2. Jeżeli ubojowi na terenie gospodarstwa jest poddawane cielę do szóstego miesiąca życia, owca lub koza, materiał szczególnego ryzyka, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającym zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii (Dz. Urz. UE L 147 z 31.05.2001, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 32, str. 289, z późn. zm.) i rozporządzeniem (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 273 z 10.10.2002, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 37, str. 92, z późn. zm.) zagospodarowuje na własny koszt:

- 1) w przypadku uboju zwierząt na terenie gospodarstwa, w którym zwierzęta były utrzymywane – posiadacz zwierząt, albo
- 2) w przypadku uboju zwierząt, w gospodarstwie innym niż gospodarstwo, w którym zwierzęta były utrzymywane - podmiot prowadzący to gospodarstwo.

§ 4.1. Co najmniej na 24 godziny przed dokonaniem uboju zwierząt, z wyłączeniem drobiu lub zajęczaków, w celu produkcji mięsa w przypadku uboju zwierząt:

- 1) na terenie gospodarstwa, w którym zwierzęta były utrzymywane - posiadacz zwierząt, albo
  - 2) w gospodarstwie innym niż gospodarstwo, w którym zwierzęta były utrzymywane - podmiot prowadzący to gospodarstwo
- informuje urzędowego lekarza weterynarii wyznaczonego przez powiatowego lekarza weterynarii do sprawowania nadzoru nad ubojem zwierząt rzeźnych na obszarze, na którym będzie odbywał się ubój, o zamiarze przeprowadzenia uboju, zwanego dalej „urzędowym lekarzem weterynarii”.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1:

- 1) zawiera:

- a) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania oraz adres posiadacza zwierząt poddanych ubojowi,
- b) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania oraz adres podmiotu prowadzącego gospodarstwo - w przypadku uboju zwierząt, w gospodarstwie innym niż gospodarstwo, w którym zwierzęta były utrzymywane,
- c) gatunek i liczbę zwierząt poddawanych ubojowi,
- d) numer identyfikacyjny zwierzęcia lub zwierząt poddawanych ubojowi, jeżeli z przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt wynika obowiązek oznakowania zwierzęcia,
- e) miejsce i termin uboju,
- f) imię i nazwisko oraz adres osoby upoważnionej do przeprowadzenia uboju;

2) może zawierać zgłoszenie mięsa przeznaczonego na użytek własny do badania poubojowego, o którym mowa w § 8.

3. W przypadku uboju cieląt do szóstego miesiąca życia, owiec lub kóz informacja, o której mowa w ust. 1, przekazywana jest w formie pisemnego powiadomienia, zawierającego dodatkowo oświadczenie o zagospodarowaniu na własny koszt materiału szczególnego ryzyka zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającym zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii i rozporządzeniem (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi.

4. Wzór powiadomienia, o którym mowa w ust. 3, jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

5. Urzędowy lekarz weterynarii przekazuje powiatowemu lekarzowi weterynarii:

1) informację o przeprowadzonych na terenie gospodarstw ubojach w celu produkcji mięsa, w danym kwartale w terminie do 15. dnia pierwszego miesiąca kwartału następującego po kwartale, którego dotyczy informacja, przekazując:

- a) dane, o których mowa w ust. 2,
- b) liczbę zwierząt, z których mięso zostało poddane badaniu, o którym mowa w § 7 i 8,
- c) wyniki badania, o którym mowa w § 7 i 8;

2) powiadomienia, o których mowa w ust. 3;

3) decyzje administracyjne o uznaniu mięsa za niezdatne do spożycia przez ludzi.

§ 5.1. Podmiot prowadzący gospodarstwo, w którym dokonywany jest ubój zwierząt, pochodzących z innych gospodarstw w celu pozyskania mięsa:

1) zapewnia, że :

a) zwierzęta:

- poddawane ubojowi w tym gospodarstwie są dostarczane z gospodarstw znajdujących się na terenie powiatu, w którym zlokalizowane jest to gospodarstwo lub z gospodarstw znajdujących się na terenie gmin sąsiadujących z powiatem, w którym zlokalizowane jest to gospodarstwo,

- są ubijane niezwłocznie po przybyciu do gospodarstwa,

b) ubój odbywa się w warunkach zapobiegających zanieczyszczeniu mięsa;

2) prowadzi ewidencję przeprowadzonych w gospodarstwie ubojów oraz przechowuje ją przez co najmniej rok od daty dokonania uboju danego zwierzęcia.

2. Ewidencja, o której mowa w ust. 1 pkt 2, składa się z kolejno ponumerowanych stron i zawiera:

1) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania oraz adres posiadacza zwierząt poddanych ubojowi;

2) adres gospodarstwa, z którego pochodziły zwierzęta, jeżeli jest inny niż adres posiadacza zwierzęcia;

3) liczbę zwierząt poddanych ubojowi;

4) numer identyfikacyjny zwierząt poddanych ubojowi, jeżeli z przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt wynika obowiązek oznakowania zwierzęcia;

5) datę uboju;

6) imię i nazwisko, adres oraz podpis osoby upoważnionej do przeprowadzenia uboju;

7) podpis posiadacza zwierzęcia.

§ 6.1. W gospodarstwie, w którym dokonywany jest ubój zwierząt pochodzących z innych gospodarstw w celu produkcji mięsa, powinno być wyznaczone miejsce lub pomieszczenie przeznaczone do:

1) ogłuszania, wykrwawiania i wytrzewiania zwierząt;

2) przechowywania materiału szczególnego ryzyka odpowiednio zabezpieczone przed dostępem osób postronnych oraz zwierząt.

2. Jeżeli w gospodarstwie, w którym dokonywany jest ubój zwierząt pochodzących z innych gospodarstw w celu produkcji mięsa, utrzymywane są zwierzęta gospodarskie, to miejsce lub pomieszczenie, o którym mowa w ust. 1, powinno być odizolowane od pomieszczeń, w których utrzymywane są te zwierzęta.

3. Miejsce lub pomieszczenie, w których odbywa się wytrzewianie tusz powinny:

- 1) być utrzymywane w czystości i zachowane w dobrym stanie;
- 2) zapewniać odpowiednią przestrzeń roboczą pozwalającą na przeprowadzanie wszelkich działań w sposób zapobiegający zanieczyszczeniu mięsa;
- 3) mieć dostęp do bieżącej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

4. Materiał szczególnego ryzyka przechowuje się:

- 1) w sposób gwarantujący, że jego jakość mikrobiologiczna nie ulegnie pogorszeniu;
- 2) w pojemnikach oznaczonych w sposób trwały, które każdorazowo po opróżnieniu poddaje się myciu, czyszczeniu i odkażaniu.

§ 7.1. Mięso świń i nutrii poddanych ubojowi oraz mięso dzików odstrzelonych, w celu produkcji mięsa, poddaje się, na koszt posiadacza tego mięsa lub w przypadku uboju zwierząt w gospodarstwie innym niż gospodarstwo, w którym zwierzęta były utrzymywane na koszt podmiotu prowadzącego to gospodarstwo, badaniu poubojowemu na obecność włośni jedną z metod określoną w załączniku I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 2075/2005 z dnia 5 grudnia 2005 r. ustanawiającym szczególne przepisy dotyczące urzędowych kontroli w odniesieniu do włośni (*Trichinella*) w mięsie (Dz. Urz. UE L 338 z 22.12.2005, str. 60)

2. W przypadku gdy tusza podlega badaniu, o którym mowa w § 8, próbki do badania mięsa na obecność włośni pobiera i bada urzędowy lekarz weterynarii.

3. W przypadku gdy tusza nie podlega badaniu, o którym mowa w § 8, próbki do badania mięsa na obecność włośni pobiera i dostarcza do urzędowego lekarza weterynarii:

- 1) posiadacz mięsa – w przypadku dzików oraz uboju zwierząt na terenie gospodarstwa, w którym zwierzęta były utrzymywane,
- 2) podmiot prowadzący gospodarstwo, w którym dokonywany jest ubój - w przypadku uboju zwierząt, w gospodarstwie innym niż gospodarstwo, w którym zwierzęta były utrzymywane.

4. Sposób pobierania próbek do badania mięsa na obecność włośni, o których mowa w ust. 3 określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

5. Mięso zbadane na obecność włośni metodą badania trichinoskopowego, określoną w rozdziale III załącznika I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 2075/2005 z dnia 5 grudnia 2005 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące urzędowych kontroli w odniesieniu do włośieni (*Trichinella*) w mięsie:

- 1) przed spożyciem powinno zostać poddane obróbce cieplnej zapewniającej podgrzanie mięsa do temperatury wewnętrznej wynoszącej co najmniej 71 °C;
- 2) nie powinno być wykorzystywane do przygotowania potraw na grillu lub w kuchence mikrofalowej.

§ 8. Mięso zwierząt poddanych ubojowi oraz mięso dzików odstrzelonych, w celu produkcji mięsa, poddaje się, na wniosek posiadacza tego mięsa i na jego koszt lub w przypadku uboju zwierząt, w gospodarstwie innym niż gospodarstwo, w którym zwierzęta były utrzymywane na wniosek i na koszt podmiotu prowadzącego to gospodarstwo, badaniu poubojowemu, przeprowadzonemu przez urzędowego lekarza weterynarii w sposób właściwy dla danego gatunku zwierząt określony w sekcji IV załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 854/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 206, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 75).

§ 9. 1. Jeżeli w wyniku przeprowadzonego badania poubojowego, o którym mowa w § 7, oraz badania na obecność włośni w przypadku badania mięsa świń, nutrii i dzików stwierdzono, że badane mięso zwierząt, jest zdatne do spożycia przez ludzi, urzędowy lekarz weterynarii wystawia zaświadczenie o przeprowadzeniu badania poubojowego mięsa, które zawiera:

- 1) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania oraz adres posiadacza mięsa;
- 2) miejsce i termin uboju;
- 3) datę przeprowadzenia badania;
- 4) wynik badania;

5) w przypadku badania mięsa świń, nutrii i dzików, informację o ograniczeniach w sposobie wykorzystania mięsa – jeżeli badanie na obecność włośni przeprowadzono przy zastosowaniu metody badania trichinoskopowego, o której mowa w § 7 ust. 5

2. Jeżeli w wyniku przeprowadzonego badania poubojowego, o którym mowa w ust. 1, stwierdzono, że badane mięso zwierząt, jest niezdatne do spożycia przez ludzi, urzędowy lekarz weterynarii, wydając decyzję administracyjną w sprawie uznania mięsa za niezdatne do spożycia przez ludzi, określa w niej sposób postępowania z tym mięsem.

3. Jeżeli w wyniku badania na obecność włośni próbek mięsa świń, nutrii i dzików, pobranych i dostarczonych zgodnie z § 7 ust. 3:

1) nie stwierdzono włośni - urzędowy lekarz weterynarii wystawia zaświadczenie o przeprowadzeniu badania próbek mięsa, które zawiera:

a) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania oraz adres posiadacza mięsa,

b) miejsce i termin uboju,

c) datę przeprowadzenia badania,

d) wynik badania,

e) informację o ograniczeniach w sposobie wykorzystania mięsa – jeżeli badanie próbek na obecność włośni przeprowadzono przy zastosowaniu metody badania trichinoskopowego, o której mowa w § 7 ust. 5;

2) stwierdzono włośnię - urzędowy lekarz weterynarii wydaje decyzję administracyjną w sprawie uznania mięsa za niezdatne do spożycia przez ludzi, określając w niej sposób postępowania z tym mięsem.

§ 10.1. Urzędowy lekarz weterynarii w przypadku stwierdzenia, że mięso jest niezdatne do spożycia przez ludzi znakuje tuszę znakiem weterynaryjnym w kształcie trójkąta równobocznego o długości boku 5 cm zawierającym:

1) w górnej części - litery "PL";

2) w dolnej części - litery "IW".

2. Znaki weterynaryjny umieszcza się na zewnętrznej powierzchni tuszy lub na zawieszce poprzez opiecztowanie znakiem przy użyciu tuszu lub poprzez znakowanie na gorąco.

§ 11. Traci moc rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 lipca 2007 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny (Dz. U. Nr 132, poz. 919).

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 171, poz. 1225, z 2007 r. Nr 64, poz. 429 oraz z 2008 r. nr 145, poz. 916 i Nr 214, poz. 1346

Załączniki do rozporządzenia
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia .....2010 r. (poz. ....)

ZAŁĄCZNIK nr 1

WZÓR

**Powiadomienie o zamiarze przeprowadzenia uboju zwierząt w celu produkcji
mięsa przeznaczonego na użytek własny**

I. Informacja o zamiarze przeprowadzenia uboju

Imię i nazwisko, miejsce zamieszkania oraz adres posiadacza zwierzęcia:

.....

Imię i nazwisko, miejsce zamieszkania oraz adres podmiotu prowadzącego
gospodarstwo: ¹⁾

.....

Gatunek zwierząt poddawanych ubojowi:

.....

Liczba zwierząt poddawanych ubojowi:

.....

Numer identyfikacyjny zwierzęcia lub zwierząt poddawanych ubojowi ²⁾:

.....

Miejsce uboju:

.....

Termin uboju:

.....

Imię i nazwisko oraz adres osoby upoważnionej do przeprowadzenia uboju

.....

II. Oświadczenie o zagospodarowaniu materiału szczególnego ryzyka³⁾

Oświadczam, że pokryję koszty zagospodarowania materiału szczególnego ryzyka
dokonanego zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr
999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającym zasady dotyczące zapobiegania,
kontroli i zwalczania niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii (Dz. Urz. UE
L 147 z 31.05.2001, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne,

rozd. 3, t. 32, str. 289, z późn. zm.) i rozporządzeniem (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 273 z 10.10.2002, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz.UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 37, str. 92, z późn. zm.).

III. Informacja o zgłoszeniu mięsa do badania poubojowego

Zgłaszam/nie zgłaszam⁴⁾ do badania poubojowego mięso pozyskane ze zwierząt poddanych ubojowi w celu produkcji mięsa na użytek własny.

.....
data i podpis

-----
1) Dotyczy uboju zwierząt, w gospodarstwie innym niż gospodarstwo, w którym zwierzęta były utrzymywane.

2) Dotyczy cieląt do szóstego miesiąca życia, owiec i kóz, jeżeli z przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt wynika obowiązek oznakowania zwierzęcia.

3) Dotyczy uboju cieląt do szóstego miesiąca życia, owiec i kóz. W przypadku innych gatunków zwierząt należy skreślić.

4) Niepotrzebne skreślić.

Sposób pobierania próbek do badania mięsa na obecność włośni przez osoby niebędące urzędowym lekarzem weterynarii

I. Sposób pobierania próbek mięsa

1. U świń domowych:

1) pobiera się kilka próbek mięsa wielkości orzecha laskowego z mięśni obu filarów przepony w przejściu do części ścięgnistej;

2) łączna masa pobranych próbek nie powinna być mniejsza niż 50 g.

2. U dzików:

1) pobiera się sześć próbek mięsa wielkości orzecha laskowego: po jednej próbce z mięśni każdego filaru przepony w przejściu do części ścięgnistej, z mięśni żuchwowych, z mięśni przedramienia, z mięśni międzyżebrowych oraz z mięśni języka;

2) jeżeli nie można pobrać próbek z niektórych mięśni określonych w pkt 1 wówczas pobiera się cztery próbki mięsa z mięśni, które są dostępne;

3) łączna masa pobranych próbek nie powinna być mniejsza niż 50 g.

3. U nutrii:

1) pobiera się dwie próbki mięsa wielkości orzecha laskowego z mięśni obu filarów przepony w przejściu do części ścięgnistej albo

2) pobiera się jedną próbkę mięsa wielkości dwóch orzechów laskowych z mięśnia jednego filaru przepony – w przypadku gdy drugi filar przepony jest niedostępny, albo

3) pobiera się dwie próbki mięsa każda wielkości orzecha laskowego z części żebrowej lub mostkowej przepony – w przypadku braku mięśni obu filarów przepony, albo

4) pobiera się dwie próbki mięsa każda wielkości orzecha laskowego z mięśni języka, mięśni żuchwowych lub międzyżebrowych – w przypadku braku mięśni przepony.

II. Zasady dostarczania próbek do urzędowego lekarza weterynarii

1. Próbki powinny być dostarczone do urzędowego lekarza weterynarii niezwłocznie po dokonaniu uboju, nie później niż 24 godzin od terminu uboju zwierzęcia, z którego tuszy próbki zostały pobrane.

2. Próbki powinny być przechowywane i transportowane w warunkach zapobiegających rozkładowi gnilnemu mięsa, przy czym próbki nie mogą być mrożone.

3. Dostarczający próbki powinien poinformować urzędowego lekarza weterynarii, o:

1) wieku zwierzęcia;

2) miejscu pochodzenia zwierzęcia;

3) z jakiej części zwierzęcia zostały pobrane próbki do badania.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 11a ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2006 r. Nr 17, poz. 127, z późn. zm.).

Przepisy rozporządzeń wspólnotowych dotyczących produkcji żywności pochodzenia zwierzęcego, przede wszystkim rozporządzenie 852/2004, 853/2004 i 178/2002, nie regulują kwestii produkcji podstawowej na własny domowy użytek oraz domowego przygotowywania, przetwarzania lub składowania żywności na własny domowy użytek. W związku z powyższym kwestie te mogą być uregulowane w przepisach krajowych.

Obecnie obowiązujące przepisy dotyczące produkcji mięsa na własny użytek zostały wprowadzone do krajowego porządku prawnego w ustawie z dnia 7 marca 2007r. *o zmianie ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego oraz ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt* (Dz. U. Nr 64, poz. 429) oraz w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 lipca 2007 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny (Dz. U. Nr 132, poz. 919).

Niemniej jednak kolejna nowelizacja przepisów ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego w zakresie pozyskiwania mięsa na użytek własny wprowadzoną ustawą z dnia.....*o zmianie ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego* (Dz. U. z 2010 r. Nr   poz.   ) wprowadziła możliwość pozyskiwania mięsa na użytek własny również w innym gospodarstwie niż gospodarstwo pochodzenia zwierzęcia. W związku z powyższym konieczne stało się określenie wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia tego typu działalności.

Proponowane w projekcie rozporządzenia nowe rozwiązania dotyczą przede wszystkim pozyskiwania mięsa na użytek własny w gospodarstwie innym niż gospodarstwo, w którym zwierzę było utrzymywane.

Zgodnie z proponowanymi rozwiązaniami ubój zwierząt w celu pozyskania mięsa na użytek własny będzie mógł odbywać się:

1) w gospodarstwie, w którym utrzymywane są zwierzęta tak jak przewidują również obecnie obowiązujące przepisy,

2) w gospodarstwie innym niż gospodarstwo, w którym zwierzęta były utrzymywane. W tym przypadku pozyskane mięso musi zostać przekazane posiadaczowi zwierzęcia poddanego ubojowi.

Proponowane przepisy nie ograniczają możliwości przekazywania zwierząt do usługowego uboju, który jest wykonywany w rzeźni.

W projekcie określono również zasady na jakich może odbywać się ubój zwierząt w gospodarstwie innym niż gospodarstwo ich pochodzenia. Proponowane wymagania dla przeprowadzenia tego typu uboju są bardziej restrykcyjne niż w przypadku uboju mającego miejsce w gospodarstwie pochodzenia zwierząt. Zakłada się, że w tego typu gospodarstwie uboje będą przeprowadzane znacznie częściej i nie będą miały charakteru tylko okazjonalnego. Ponadto biorąc pod uwagę, że mięso pochodzące z takiego uboju nie będzie mogło być przeznaczone do wprowadzenia na rynek (np. sprzedaży), a może być przeznaczone do wykorzystania wyłącznie przez posiadacza zwierzęcia uznano, że bez uszczerbku dla zdrowia publicznego wymagania dla prowadzenia tego typu działalności mogą być znacznie mniej rygorystyczne niż w przypadku prowadzenia rzeźni pozyskującej mięso w celu wprowadzenia na rynek. Jednocześnie mając na uwadze dobrostan zwierząt przyjęto, że zwierzęta będą mogły być przewożone w celu uboju do innego gospodarstwa jedynie z gospodarstw zlokalizowanych na terenie tego samego powiatu co gospodarstwo, w którym dokonywany będzie ubój lub z gospodarstw znajdujących na terenie gmin, które sąsiadują z powiatem, na terenie którego znajduje się gospodarstwo, w którym będzie przeprowadzany ubój tak aby do minimum ograniczyć stres związany z długotrwałym transportem. Dodatkowo przyjęto, że zwierzęta powinny być ubijane niezwłocznie po przybyciu do gospodarstwa.

W projekcie zaproponowano aby w przypadku gdy ma miejsce ubój zwierząt w gospodarstwie innym niż gospodarstwo ich pochodzenia w celu pozyskania mięsa na użytek własny, podmiot prowadzący to gospodarstwo, a nie posiadacz zwierzęcia, przekazywał, powiatowemu lekarzowi weterynarii, powiadomienie o zamiarze dokonania uboju cieląt, owiec, kóz oraz informował urzędowego lekarza weterynarii o zamiarze przeprowadzenia uboju świń lub zwierząt dzikich utrzymywanych w warunkach fermowych.

Ponadto przyjęto, że podmiot prowadzący gospodarstwo, w którym dokonywany jest ubój zwierząt pochodzących z innych gospodarstw w celu

pozyskania mięsa na użytek własny będzie zagospodarowywał na własny koszt materiał szczególnego ryzyka zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. *ustanawiającym zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii* (Dz. Urz. UE L 147 z 31.05.2001, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 32, str. 289, z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. *ustanawiającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi* (Dz. Urz. WE L 273 z 10.10.2002, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 37, str. 92, z późn. zm.). Rozwiązanie to ma na celu ułatwienie rolnikom lub innym osobom zlecającym ubój zwierzęcia pozyskiwanie mięsa od utrzymywanych w gospodarstwie zwierząt, poprzez zdjęcie z tych osób obciążeń administracyjnych związanych z organizowaniem i przeprowadzeniem uboju. Za przyjęciem takiego rozwiązania przemawia również fakt, że koszt utylizacji materiału szczególnego ryzyka, w szczególności ze względu na koszty transportu do najbliższego zakładu utylizacyjnego, może być odpowiednio zmniejszony w przypadku gdy do utylizacji przeznaczone są tkanki pochodzące z większej liczby ubitych zwierząt.

W projekcie proponuje się również aby koszty badania mięsa w kierunku włośni oraz koszty ewentualnego, przeprowadzonego na wniosek posiadacza zwierzęcia, pełnego badania poubojowego mięsa pozyskiwanego od zwierząt ubijanych w gospodarstwie ponoszone były przez podmiot prowadzący ww. gospodarstwo lub przez posiadacza zwierzęcia.

Jednocześnie w projekcie przyjęto, że podmiot prowadzący gospodarstwo, w którym dokonywany jest ubój zwierząt pochodzących z innych gospodarstw, będzie zobowiązany do prowadzenia ewidencji ubijanych zwierząt. Ewidencja taka będzie pomocnym narzędziem nadzoru dla Inspekcji Weterynaryjnej nad prowadzoną w gospodarstwie produkcją mięsa na użytek własny.

Projekt rozporządzenia przewiduje również, że w gospodarstwie, w którym dokonywany jest ubój zwierząt pochodzących z innych gospodarstw, powinno być wyznaczone miejsce lub pomieszczenie przeznaczone do ogłuszania, wykrwawiania i wytrzewiania zwierząt, skonstruowane i utrzymywane w sposób, gwarantujący zapewnienie higienicznych warunków produkcji mięsa oraz posiadające zapewniony

dostęp do bieżącej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Ponadto w gospodarstwie tym powinno znajdować się miejsce lub pomieszczenie przeznaczone do przechowywania materiału szczególnego ryzyka odpowiednio zabezpieczone przed dostępem osób postronnych oraz zwierząt. Materiał szczególnego ryzyka powinien być przechowywany w oznakowanych pojemnikach, które każdorazowo po opróżnieniu muszą być poddawane czyszczeniu i dezynfekcji. Ponadto warunki przechowywania tego materiału powinny gwarantować, że jego jakość mikrobiologiczna nie ulegnie pogorszeniu.

W projekcie rozporządzenia zaproponowano również aby informacja o zamiarze dokonania uboju świń lub zwierząt dzikich utrzymywanych w warunkach fermowych oraz powiadomienie o zamiarze dokonania uboju cieląt, owiec, kóz określały imię i nazwisko oraz adres osoby upoważnionej do przeprowadzenia uboju. Natomiast gdy ubój odbywa się w innym gospodarstwie niż zwierzęta były utrzymywane – imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres podmiotu prowadzącego to gospodarstwo.

Niezależnie od powyższego w projekcie rozporządzenia wprowadzono, w odniesieniu do obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 lipca 2007 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny, kilka zmian dotyczących badania i znakowania mięsa.

Nadal proponuje się aby badanie mięsa świń, dzików i nutrii podlegało obowiązkowemu badaniu na obecność włośni oraz aby pełne badanie poubojowe mięsa przeznaczonego na użytek własny wykonywane było tylko w przypadku gdy takie jest życzenie posiadacza mięsa. Natomiast nowym rozwiązaniem jest, w przypadku badania mięsa na obecność włośni, pobieranie i dostarczanie próbek mięsa, do badania urzędowemu lekarzowi weterynarii, przez posiadacza zwierzęcia w przypadku uboju zwierząt na terenie gospodarstwa, w którym zwierzęta były utrzymywane lub przez podmiot prowadzący gospodarstwo w przypadku uboju zwierząt, w gospodarstwie innym niż gospodarstwo, w którym zwierzęta były utrzymywane. Dotychczas próbki do badań mogły być pobierane tylko przez urzędowego lekarza weterynarii. Zasady pobierania próbek przez osoby niebędące urzędowym lekarzem weterynarii zostały określone w załączniku nr 2 do projektu rozporządzenia. Jednocześnie proponuje się aby w przypadku gdy tusze ww. zwierząt podlegałyby pełnemu badaniu poubojowemu, zgodnie z wolą posiadacza

zwierzęcia, próbki mięsa do badania na włośnię pobierał urzędowy lekarz weterynarii. Za przyjęciem takiego rozwiązania przemawiają względy praktyczne ponieważ pobranie próbek mięsa jest czynnością prostą i nie ma potrzeby aby urzędowy lekarz weterynarii osobiście pobierał próbki, chyba że i tak przyjeżdża do gospodarstwa w związku ze zgłoszeniem tuszy do pełnego badania poubojowego. Ponadto proponowane rozwiązanie jest korzystniejsze również dla posiadacza ubijanego zwierzęcia lub podmiotu prowadzącego gospodarstwo ponieważ nie musi on czekać na przyjazd urzędowego lekarza weterynarii sam pobiera próbki i dowozi je do urzędowego lekarza weterynarii.

Kolejnym nowym rozwiązaniem proponowanym w projekcie jest wprowadzenie obowiązku wystawiania przez urzędowego lekarza weterynarii zaświadczenia o przeprowadzeniu badania poubojowego mięsa w przypadku gdy mięso podlegało pełnemu badaniu poubojowemu albo zaświadczenia o przeprowadzeniu badania próbek mięsa, w przypadku gdy mięso badane było tylko na obecność włośni oraz zrezygnowanie z wymogu znakowania znakiem weterynaryjnym tusz w przypadku gdy mięso zostało uznane przez urzędowego lekarza weterynarii za zdatne do spożycia przez ludzi lub w przypadku gdy przeprowadzono tylko badanie na obecność włośni i próbki mięsa zostały uznane za wolne od włośni. Niezależnie od powyższego utrzymano nadal obowiązek znakowania trójkątnym znakiem weterynaryjnym mięsa, które zostało uznane za niezdatne do spożycia przez ludzi. Mając na uwadze, że mięso przeznaczone na użytek własny nie może być oferowane do sprzedaży oraz że pełne badanie poubojowe mięsa nie jest obowiązkowe proponuje się aby zrezygnować z obowiązku znakowania tusz i zastąpić je mniej uciążliwym administracyjnie wystawianiem zaświadczeń, tym bardziej, że znak weterynaryjny przestaje być widoczny gdy mięso podlega przetworzeniu.

Proponuje się również aby ww. zaświadczenia wystawiane w przypadku uboju na użytek własny świń, dzików i nutrii zawierały informacje o ograniczeniach w sposobie wykorzystania mięsa jeżeli badanie próbek na obecność włośni przeprowadzono przy zastosowaniu metody badania trichinoskopowego.

Niezależnie od wyżej wymienionych nowych rozwiązań prawnych w § 2 pkt 2 projektu rozporządzenia w odniesieniu do obecnie obowiązujących przepisów w tym zakresie wprowadzono niewielkie zmiany mające na celu zapewnienie zgodności przepisów projektowanego rozporządzenia z nowelizowaną ustawą o

produktach pochodzenia zwierzęcego w zakresie produkcji mięsa ze zwierząt pochodzących z gospodarstwa lub obszaru podlegającego ograniczeniom, nakazom lub zakazom, mającym zastosowanie do danych zwierząt, wydanym na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt ze względu na chorobę zakaźną zwierząt wymienioną w przepisach w sprawie produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego wyprodukowanych na obszarach podlegających ograniczeniom. Natomiast w § 3 pkt 1 do wyliczenia przepisów, których wymagania powinny być spełnione przy produkcji mięsa na użytek własny, dodano przepisy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Należy również podkreślić, że pozostałe przepisy dotyczące produkcji mięsa na użytek własny zawarte w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 lipca 2007 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny zostały w całości przeniesione do niniejszego projektu rozporządzenia.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. *w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), w związku z tym nie będzie podlegał procedurze notyfikacji.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337).

Projekt rozporządzenia nie został ujęty w Programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na okres styczeń -czerwiec 2010 r.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny:

- 1) podmioty zajmujące się produkcją mięsa przeznaczonego na użytek własny;

- 2) organy Inspekcji Weterynaryjnej, w szczególności powiatowi lekarze weterynarii oraz urzędowi lekarze weterynarii wyznaczeni przez powiatowego lekarza weterynarii do badania mięsa.

2. Wpływ projektowanego aktu normatywnego na sektor finansów publicznych

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje obciążeń dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego i budżetów jednostek sektora finansów publicznych.

3. Wpływ projektowanego aktu normatywnego na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia może mieć minimalny wpływ na lokalny rynek pracy poprzez umożliwienie prowadzenia uboju zwierząt, w celu pozyskania mięsa na użytek własny posiadacza zwierzęcia, w gospodarstwie innym niż gospodarstwo w którym zwierzęta były utrzymywane. W takim gospodarstwie zatrudnienie może znaleźć 1-2 osoby, z tym że ze względu na specyfikę działania takiego gospodarstwa nie będzie to praca w pełnym wymiarze godzin.

4. Wpływ projektowanego aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki w danym sektorze, ponieważ projektowane rozporządzenie dotyczy produkcji mięsa przeznaczonego tylko na użytek własny, a więc mięsa, które nie może być oferowane do sprzedaży.

Proponowane w projekcie rozporządzenia zmiany mogą przyczynić się do wzrostu przedsiębiorczości dzięki wprowadzeniu możliwości prowadzenia uboju zwierząt w gospodarstwie innym niż to, w którym zwierzęta były utrzymywane.

5. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

6. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia będzie, między innymi, przedmiotem konsultacji z organizacjami społecznymi, związkami branżowymi, takimi jak: Krajowa Rada Izb

Rolniczych, Krajowy Związek Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych, Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”, Rada Gospodarki Żywnościowej, Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych, NSZZ RI „Solidarność”, Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”, Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”, Zarząd Główny Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa RP, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN, Konfederacja Pracodawców Polskich, Federacja Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Krajowa Rada Spółdzielcza, Krajowa Izba Lekarsko – Weterynaryjna, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Lekarzy Weterynarii Wolnej Praktyki „*Medicus Veterinarius*”, Ogólnopolskie Stowarzyszenia Techników Weterynarii „ESKULAP”, Polskie Towarzystwo Nauk Weterynaryjnych, Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewniej „POLSUS”, Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego, Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego, Polski Związek Owczarski, Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz, Polski Związek Zrzeszeń Hodowców i Producentów Drobiu, Krajowa Rada Drobiarstwa – Izba Gospodarcza w Warszawie, Polski Związek Hodowców i Producentów Gęsi, Ogólnopolski Związek Zrzeszeń Hodowców i Producentów Przepiórek, Zrzeszenie Hodowców Nutrii, Krajowy Związek Hodowców Królików, Polski Związek Hodowców Królików, Polski Związek Hodowców Strusi, Polski Związek Branżowy Hodowców Jeleniowatych, Związek Rzemiosła Polskiego, Polski Związek Producentów, Eksporterów i Importerów Mięsa, Stowarzyszenie Rzeźników i Wędliniarzy, Polska Federacja Producentów Żywności, Polski Związek Łowiecki, Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego UPEMI, Polska Izba Produktu Regionalnego i Lokalnego, Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji, Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dzierżawców i Administratorów Nieruchomości Rybackich Skarbu Państwa, Polski Związek Rolników Ekologicznych, Stowarzyszenie Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi Ekoland, Augustowsko - Podlaskie Stowarzyszenie Eko-Rolników, Zrzeszenie Wytwórców Polskiego Rolnictwa Ekologicznego, Polski Klub Ekologiczny, Polskie Towarzystwo Rolników Ekologicznych oraz ze Związkiem Powiatów Polskich

i Związkiem Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Polska Izba Gospodarki Odpadami, Związek Pracodawców Przemysłu Utylizacyjnego.

Opracowano w Departamencie
Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: